

CUỘC TRIỂN LÃM VAALA

Đông Xuyên Matsuda

Kính thưa các bác, các cô chú, và toàn thể quý vị trong cộng đồng,

Lời đầu tiên, tôi xin cảm ơn tất cả các bác và các cô chú đã hết sức bày tỏ tiếng nói của mình đối với cuộc triển lãm của hội Văn Học Nghệ Thuật Việt-Mỹ (VAALA). Cũng như mọi người trong tinh thần Việt Nam: “một con ngựa đau, cả tàu bỏ cỏ.” Những ngày qua, tôi cũng trần trọc với những nỗi đau chưa dứt của các bác và các cô chú, đặc biệt là những người đã từng bị đày ải trong lao tù cộng sản, từng chứng kiến những dã man của cộng sản như những gì xảy ra với cha tôi, mẹ tôi, và gia đình tôi, cũng như kinh nghiệm của các cô chú đã từng chia sẻ về những đau thương không tả xiết trong phòng tâm lý với tôi. Bên cạnh là nỗi đau của những người Việt Nam phải bỏ xứ ra đi vì muốn sống trong tự do, nhưng phải trả cái giá quá đắt là sinh mạng hay trinh tiết hoặc sự nhọc nhằn của chính mình và của người thân. Tôi đã có mặt trong cuộc vượt biên không cùng với gia đình ở tuổi thiếu niên để đến nơi này sau nhiều năm sống dưới chế độ Cộng Sản. Và quan trọng hơn là cái đau của đồng bào chúng ta hiện ở Việt Nam, cái đau mất đất đai phương tiện sinh nhai của gia đình mình, cái đau mất chủ quyền đất nước mà lại bị đàn áp bắt bớ chỉ vì muốn nói lên tiếng nói yêu nước, cái đau vì nhân phẩm bị chà đạp và nhục hình khi tha phương cầu thực ở xứ người, v.v....Chúng ta có chung những niềm đau của dân tộc.

Trở lại với VAALA, cho sự độc lập của các bạn, điều đầu tiên tôi xin chia sẻ để cộng đồng rõ là tôi không là người tổ chức hay quyết định cho việc lựa chọn các tranh ảnh và triển lãm của VAALA, mặc dù tôi được vào danh sách người cố vấn. Các bạn trong VAALA từ trong hội đồng quản trị và ban tổ chức là những người làm việc độc lập. Tôi không thuộc về cả hai ban này. Trong những ngày qua, tôi có một số ý kiến đề nghị các bạn cân nhắc lại và ý kiến của tôi không phải là ý kiến quyết định. Công việc mà các bạn nhờ tôi là giúp phỏng vấn để tìm hiểu về những kinh nghiệm của các bác và các cô chú đã từng trải qua trong chế độ Cộng Sản, để mọi người hiểu rõ hơn lập trường quan điểm chống cộng của các bác và các cô chú này. Mục đích của VAALA là để các bác các cô chú có tiếng nói của mình trong buổi triển lãm. Có bạn sau khi quay phim đã hiểu rõ hơn tâm tình của thế hệ đi trước mình.

Các bạn trong VAALA cũng đã nghĩ rằng những bức tranh họ triển lãm phần nào phản ánh thực trạng Việt Nam hôm nay như: 1) ở Việt Nam ngày nay ba miền Bắc Trung Nam đều không có tự do và nhân quyền căn bản mà lẽ ra ai cũng có được (bức tranh nền vàng với 3 dây kềm gai màu đỏ-Steven Toly đã ghi rõ ý của mình trong trang 51 của tập chương trình); 2) Người Việt Nam phải đã phải bỏ nước ra đi bằng đường bộ và đường biển trong đau thương mất mát (bức tranh nền vàng và có hình thuyền và người đi bộ màu đỏ-Steven Stoly-ý ghi rõ trong trang 51); 3) trong xã hội Việt Nam những gì trước đây được xem là thần tượng để tôn thờ giờ là những đồ dùng hay vật trang trí như lá cờ đỏ sao vàng và tượng nhỏ HCM, đồng thời giới trẻ Việt Nam không còn sống trong ý thức hệ Cộng Sản mà theo trào lưu của thế giới tân tiến bên ngoài (tác phẩm Brian Doan-lời của tác giả). Bên cạnh, các bạn cũng triển lãm những tác phẩm của các nhà phản kháng và văn nghệ sĩ bị tù đày tại Việt Nam, khoảng 17 người. Trong đó có Bùi Chát, Dương Thu Hương, Hoàng Cầm, Hữu Loan, Lê Đạt, Lê Quang Hà, Lý Đồi, Lynch Bacardi, Nguyễn Quốc Chánh, Nguyễn Thái Tuấn, Phùng Quán, Quang Dũng, Trần Khải Thanh Thủy, Trần Tiến Dũng, Trần Trọng Vũ, Trần Dân, Trương Tấn. Các tác phẩm này hiện nay bị chế độ Cộng Sản cấm trong nước, nên các bạn VAALA đã tìm mọi cách để trình chiếu các tác phẩm này bên ngoài Việt Nam. Đây là nỗ lực để khuyến khích những văn nghệ sĩ dám nói lên sự thật từ trong nước. Trong đó, có những tác phẩm nói lên việc mất tự do tư tưởng (những hình người

không có đầu ở Việt Nam của Nguyễn Thái Tuấn) và những biếm họa về công an ác ôn, v.v... Nhiều người trẻ, có người đã ngồi lại để xem hết slideshow này về thực trạng bị kiềm kẹp tại Việt Nam hôm nay.

Hiểu được ý nguyện của các bạn VAALA là muốn có những chia sẻ và tâm tình từ nhiều thế hệ khác nhau trong cộng đồng người Việt tại hải ngoại cho những quan tâm chung, tôi cũng hiểu những đau thương của thế hệ đi trước khi phải nhìn lại những hình ảnh, hiện thân của những tàn sát đau thương, cho thế hệ ông bà cha mẹ, hay của chính mình. Những niềm đau này không đến từ sự hận thù như một số các bạn trẻ nghĩ hay một số tuyên truyền của Cộng Sản để cô lập đồng bào chống cộng hải ngoại, mà đến từ những mong mỏi không muốn thấy dân Việt và nước Việt bị khùng bố và đau thương dưới chế độ Cộng Sản, một chế độ độc tài tràn đầy tham nhũng và bất công. Những tiếng nói này xuất phát từ những đau thương rất nhân bản.

Tôi cũng không ngạc nhiên để hiểu rằng chế độ cầm quyền Cộng Sản hiện nay sẽ tiếp tục khai thác những vết thương này của cộng đồng để tạo thành kiến về cộng đồng hải ngoại với đồng bào trong nước. Họ cũng khai thác sự ngăn cách giữa các thế hệ trong cộng đồng người Việt trong và ngoài nước để chia rẽ và làm yếu đi sức mạnh chung của những người yêu nước, chuộng tự do nhân bản trong việc phản kháng chế độ Cộng Sản, đã và đang mang lại nhiều đau thương cho dân tộc.

Qua các dịp tâm tình với các cô chú, các bác, và các bạn, tôi được hiểu rằng, thế hệ đi trước muốn con em mình, nếu chưa thể hiểu hết lập trường của mình, thì cũng đừng làm gì tạo thêm cơ hội cho sự tuyên truyền rất tinh vi và gian xảo của nhà cầm quyền Cộng Sản. Thế hệ đi sau muốn hiểu lập trường và kinh nghiệm của thế hệ đi trước, cố lắng nghe, và cũng muốn cái nhìn riêng tư của họ được bày tỏ và được hiểu. Có lúc cả hai thế hệ cùng quý chuộng tự do như nhau và đều nhìn thấy chế độ Cộng Sản lấy mất đi tự do này của bao con người Việt Nam, nhưng đã có những diễn đạt khác nhau.

Nỗ lực của tôi kêu gọi các bạn VAALA cân nhắc lại về các hình ảnh của cuộc triển lãm này vẫn tiếp tục. Các bạn có những suy nghĩ riêng của các bạn. Và những quý vị trong cộng đồng vẫn đang nói lên tiếng nói thống thiết của mình... Tôi tin vào lòng nhân bản của mỗi người Việt yêu chuộng tự do.

Kính thư,

Đông Xuyên
13/1/2009